

บทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา
อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

Role of Teachers for Supporting Moral and Ethic to Students in Chawang
District, Nakhon-Si-Thammarat Province

รัชัญญา อินทรสุวรรณ¹, พ.ต.อ.เชียร ชูหนู

ABSTRACT

The objectives of this thesis were studied and compared the role of teachers in supporting moral and ethics to students in Chawang District, Nakorn Si – Thammarat Province. The populations and examples used in this study were 175 teachers in Chawang Distric, Nakhon-Si-Thammarat Province. The research instruments applied in this study were check – lists and were questionnaires. The result of the study (1) The role of teacher in supporting moral and ethics to students in Chawang District, Nakorn Si – Thammarat Province found that teachers get importance for supporting moral and ethics to students the analysis results reveal high in general and all aspects of study (2) To compare opinion of teachers about role of teachers for supporting moral and ethics in Chawang Distric, Nakhon-Si-Thammarat Province. The variable by sexuality found that the analysis results were the difference statistically significant at .05 level. (3) To compare Opinion of teachers about role of teachers for supporting moral and ethics in Chawang Distric , Nakhon-Si-Thammarat Province. The variable by education level found that the analysis results were the difference statistically significant at .01 level.

Keywords: Role of Teachers, Supporting Moral and Ethic

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – List) และเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริม จริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรเพศ พบว่า โดยภาพรวมและราย

ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Keywords: บทบาทของครู, การสร้างเสริมจริยธรรม

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญในการเพิ่มศักยภาพของคนให้เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่ามีความสามารถในการผลิต ดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรม สร้างสรรค์สังคมให้มั่นคงและสงบสุข แต่การดำเนินการให้บุคคลมีคุณสมบัติเช่นนั้นอย่างเต็มที่ของแต่ละคนนั้นย่อมเป็นภารกิจที่ยากยิ่ง ภารกิจหนึ่งของสังคมเพราะเกี่ยวข้องกับภารกิจซึ่งชีวิตของแต่ละคนโดยเฉพาะในสังคมยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ทำให้ทุกคนต้องเรียนรู้และต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลา การศึกษายังต้องตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมคุณธรรมนำหลักธรรมทางศาสนาไปประยุกต์ ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน (จริยธรรม) ใช้หลักธรรมทางศาสนาเป็นกลไกในการพัฒนา ศักยภาพทางด้านจิตใจให้เป็นคนดีมีวินัย มีคุณธรรมสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขมีสุขภาพจิตที่ดี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้อง จัดการศึกษาให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ รัฐต้อง จัดการศึกษาอบรมได้เกิดความรู้คู่คุณธรรมโดยจัด

ให้มีกฎหมายกับการศึกษา ปรับปรุงการศึกษา ให้ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ สังคม ดังนั้น การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อ พัฒนาคณะคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ ทั้ง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรมวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญและ จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมสถานการณ์ ของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจาก ความก้าวหน้าของยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาการด้านคอมพิวเตอร์ รวมทั้งอินเทอร์เน็ต สื่อ อนาคตต่างๆ เข้ามามีบทบาทในทุกด้านและ การ เปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ไทยเป็นภาคบริการ และอุตสาหกรรมส่งผลให้ พฤติกรรมของคนในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจาก สังคมชนบทที่มีการช่วยเหลือ เกื้อกูลกันมาเป็น เวลานานส่วนสังคมเมือง ที่ต่างคนต่างอยู่ ไม่ผูกพัน กัน การอพยพโยกย้ายถิ่นไปทำงานต่างจังหวัด การ หย่าร้าง การที่พ่อแม่เสียชีวิต เหล่านี้จะเป็นสาเหตุที่ ทำให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่น ผู้ปกครองไม่มีเวลา เอาใจใส่ดูแลอบรมสั่งสอนเด็กเท่าที่ควร นักเรียน บางส่วนก็รับเอาวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสม

ในการดำรงชีวิต มีผลทำให้ชุมชนขาดความเข้มแข็ง เมื่อสังคมมีปัญหาทำให้ความเห็นใจ และเอื้ออาทรต่อกันมีน้อยลง

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าทุกสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่แล้วเพราะเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้นักเรียนเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ประสานสันติสุขในสังคมได้ มาตรฐานการศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพของนักเรียน นักเรียนสามารถคิดและตัดสินใจลงมือปฏิบัติโดยคำนึงถึงผลดีที่จะเกิดกับตนเองและส่วนรวมควบคู่กัน ในด้านการปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานกิจกรรมของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช 3 ด้าน คือ ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการติดตามผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการติดตามผล

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 320 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 175 คน ได้จากการเทียบสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610; อ้างอิงจาก พิสนุ พงศ์ศรี, 2550: 109)

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การส่งเสริมจริยธรรม 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านการติดตามผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อให้ทราบถึงการเปรียบเทียบบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาทในการสร้างเสริมจริยธรรม หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของครูในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่เพื่อจูงใจนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติทั้งกาย วาจา และใจ เร่งเร้าให้นักเรียนกระทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นในสิ่งที่ไม่ควรเว้น กระทำในสิ่งที่ควรกระทำ รู้เหตุ รู้ผล ประพฤติและปฏิบัติในทางที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน 3 ด้าน ดังนี้

1.1 การอบรมสั่งสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการโดยวิธีการต่างๆ เหล่านี้ คือ ครูบอก แนะนำ สั่งสอน โดยครูเป็นผู้แสดง นักเรียนเป็นผู้ฟัง ครูให้นักเรียนฝึกพฤติกรรม ซึ่งหมายถึง วิธีที่ครูจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยได้รับประสบการณ์จริงหรือจำลอง และเสริมแรงนักเรียน โดยให้รางวัล หรือลงโทษ

1.2 การเป็นแบบอย่าง หมายถึง การที่ครูประพฤติตนเป็นต้นแบบที่ดีให้นักเรียน เห็น ทั้งทางกาย วาจา ใจ

1.3 การติดตามผล หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนหลังจากที่ได้รับ การอบรมสั่งสอน และได้เห็นแบบอย่างที่ดีของครูมาแล้ว โดยใช้วิธีการสังเกตสัมภาษณ์

2. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้สอน

4. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของครูผู้สอน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 320 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 175 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Check - List) จำนวน 3 ข้อ ตามลักษณะตัวแปรที่กำหนดไว้ คือ เพศ ประสบการณ์ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการเสริมสร้างจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการติดตามผล

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยหรือแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ตามตัวแปรที่ใช้วิจัยในการติดตามและประเมินผล

3. สร้างแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหา

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหาให้ดีขึ้น

5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยกระจายไปยังกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์

4. ในระหว่างการเก็บแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมความพร้อมด้านต่างๆ ตามปัจจัยการบริหารแล้วนำมาสรุปเป็นประเด็น

5. ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาสังเคราะห์และสรุปเป็นแนวปฏิบัติในบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียน ในสถานศึกษาอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ดังนี้

1. ค่าร้อยละและค่าความถี่ใช้สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 1

2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2

3. การวิเคราะห์เนื้อหาใช้สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 3 และข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริม จริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรประสบการณ์ในการสอน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

1. บทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการสร้างเสริมจริยธรรมของนักเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการอบรมสั่งสอนเป็นด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือการเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนด้านการติดตามผลก็มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกันด้วยคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนมีความตระหนักและกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่า

ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นกระบวนการคิด การเรียนรู้การจัดการเผชิญสถานการณ์จากประสบการณ์จริงและการประยุกต์ ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีและมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีจุดมุ่งหมายว่า ให้เกิดการพัฒนายั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย สร้างค่านิยมร่วมให้คนไทยตระหนักถึงความจำเป็นและปรับกระบวนการคิดทัศนคติ และกระบวนการทำงาน โดยยึด “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญานำทางให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจัดการประเทศแนวใหม่ ที่มุ่งประสิทธิภาพและก้าวตามโลกได้อย่างรู้เท่าทัน โดยเน้นหลักสังคมคุณภาพการยึดหลักความสมดุล ความพอเพียง สามารถสร้างคนทุกคนให้เป็นคนดี คนเก่ง พร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกสาธารณะพึ่งตนเองได้ และให้มีระบบตีปรังใส มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559) (ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ. 2548: 129) ให้ความสำคัญยิ่งต่อการอบรมสั่งสอนจริยธรรม คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสตัดสินใจเลือกวิถีทางของเขา

เอง ขึ้นตอนเพื่อพิจารณา ประกอบการสอนของครู คือการส่งเสริมให้เด็กเป็นอิสระในการเลือกวิถีทางของตน การช่วยให้เด็กได้ตรวจสอบวิถีทางที่ตนเองเลือกอย่างละเอียดรอบคอบ การช่วยให้เด็กรู้ว่าตัวเองในทัศนะของเขา อะไรคือสิ่งที่ดี ทำไมเขาจึงเลือกทำเช่นนั้น สิ่งที่เขาเห็นว่าดี ผู้อื่นเห็นด้วยหรือไม่ถ้าเขาประกาศให้

ผู้อื่นรับรู้การช่วยให้เด็กตรวจสอบการกระทำของเขาว่าถูกต้องเพียงใดหรือไม่ ตรงกับวิถีทางและความดีที่เคยเลือกหรือไม่ (กรรณา กุศลาสัย; และเรื่องอุไร กุศลาสัย, 2547: 52) ได้ให้ความเห็นการเป็นแบบอย่าง สิ่งที่ครูสอนซ้ำพเจ้าจากตารานั้น จาได้น้อยมากและอะไรที่ครูสอนไม่ใช่ตาราแม่นยา เด็กเรียนรู้ด้วยหูได้มากกว่าด้วยตา การฝึกกายต้องออกกากลางกึ่งใจ การออกกากลางใจก็จาเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องคูชีวิตและความประพฤติของครูเป็นตัวอย่าง สอดคล้องกับ ซาเลียง วุฒิจันทร์ (2544: 75) การเรียนรู้โดยการสังเกตแบบท การเลียนแบบเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทุกขณะในสังคม โดยมีองค์ประกอบหลายประการเป็นตัวร่วมให้เกิด การเลียนแบบหรือเกิดการไม่เลียนแบบของผู้รับแบบการศึกษาอิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อการเรียน การสอนน่าจะเป็นการช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและเห็นประโยชน์ ข้อบกพร่อง ข้อควรคำนึงในการใช้แม่แบบเพื่อการเรียนการสอนของครูที่ทาหน้าที่ในการส่งเสริม จริยธรรมให้กับนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและต้องพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธา เพราะสิ่งนี้ มีผลต่อการส่งเสริมจริยธรรม

ครูอาจารย์จะต้องถือว่า ตนเองสอนอย่างไรก็ต้องปฏิบัติตามที่ตนสอนนั้นด้วย เช่น เมื่อห้ามเด็กไม่ให้ไว้ผมยาว ครูผู้ชายก็ควรจะดูแลผมของตนมิให้ยาวเกินปกติ การที่ครูทาตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กนักเรียนนั้นยังช่วยให้การอบรมสั่งสอนของตนเองและที่ครูคนอื่นๆ อบรมสั่งสอนเด็กเขาได้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ เพราะเมื่อครูทาตนดีตามที่ตนสั่งสอนเด็ก เด็กก็จะทาตามครู ทาให้การอบรมสั่งสอนได้ผล (ก้อ สวัสดิ์พานิชย์, 2542: 9 – 10) ได้ให้ความหมาย การติดตามผลว่าการติดตามเพื่อรายงานความก้าวหน้าของความสำเร็จตามแผน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ทั้งนี้มีประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขทั้งผู้สอนและผู้เรียนให้สอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวัง การปลูกฝังพฤติกรรมทางจริยธรรมนั้นไม่ใช่หน้าที่เฉพาะครู-อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้สอนเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกคนที่จะต้องร่วมมือกันสั่งสอนอบรม การสอนจริยธรรมหรือ จริยศึกษามีใช้สอนให้เด็กนักเรียนท่องจา แต่สอนให้เด็กได้รู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ ยอมรับสิ่งเหล่านั้นว่าเหมาะหรือไม่เหมาะที่จะปฏิบัติตามเมื่อนักเรียนปฏิบัติแล้วจะต้องมีการติดตามผลเป็นรายๆ ไป การติดตามผลการสอนโดยเน้นการประเมินจากพฤติกรรมของนักเรียน ควรจัดให้มีการเลือกสรรนักเรียนที่มีมารยาทดี โดยประพฤติดี และอุปนิสัยดีจำนวนหนึ่งขึ้นเป็นประจำทุกปีแล้วยกย่องให้ปรากฏแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป (สาโรช บัวศรี, 2548: 62 – 63) ได้กล่าวสรุปว่าการจัดให้มีแผนควบคุมความประพฤติ คือ ผู้ใดกระทาผิดศีลธรรมหรือละเลย ต้องลงโทษตามสมควรอย่างเคร่งครัด และ

ตรงกันข้ามผู้ประพฤติดีด้านจริยธรรมต้องยกย่องสรรเสริญให้เกียรติเป็นอย่างดี

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีการปฏิบัติในการเสริมสร้างจริยธรรมนักเรียนทั้งในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าเพศชาย แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่เป็นครูผู้หญิงมีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมละเอียดย่อน มีแบบแผนพฤติกรรมของครูในการปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อจูงใจนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติทั้งกาย วาจา และใจ เร่งเร้าให้นักเรียนกระทำความดีของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นในสิ่งที่ควรเว้น กระทำในสิ่งที่ควรกระทำ รู้เหตุ รู้ผล ประพฤติและปฏิบัติในทางที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม การอบรมสั่งสอน กระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการโดยวิธีการต่างๆ เหล่านี้ เช่น คุรบอก แนะนำ สั่งสอน การเป็นแบบอย่าง ครูผู้หญิงประพฤติตนเป็นต้นแบบได้ดีกว่าครูผู้ชาย ทั้งทางกาย วาจา ใจ การติดตามผล กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนหลังจากที่ได้รับการอบรมสั่งสอน และได้เห็นแบบอย่างที่ดีของครูมาแล้ว ครูผู้หญิงมีจิตใจเข้มแข็ง อดทน และทำได้ดีกว่าครูผู้ชายประกอบการศึกษาของ เกคินี บุญพินิจ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถม ศึกษาอำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว

พบว่า ระดับจริยธรรมของครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามเพศของครูชายและครูหญิง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้ง มีรพีต มะยุไซะ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแบบอย่างทางจริยธรรมของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาสตามทัศนะของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษา ผลการวิจัยพบว่าแบบอย่างทางจริยธรรมของครูอิสลามศึกษาที่มีเพศ ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 และยังสอดคล้องกับการวิจัยของอุษษา สุขประเสริฐ (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่ามาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรประสบการณ์ในการสอน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11- 20 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปีและ20 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ในการส่งเสริมจริยธรรม 1-10 ปี มีความตั้งใจในการสร้างเสริม

จริยธรรมให้กับนักเรียนเป็นอย่างดี แต่อาจจะยังขาดกระบวนการที่ได้พบเห็นหรือการฝึกอบรมหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรม น้อยกว่า ครูที่มีครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11- 20 ปี ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการส่งเสริมจริยธรรม 20 ปีขึ้นไป มีความตั้งใจในการสร้างเสริมจริยธรรมให้กับนักเรียนเป็นอย่างดี แต่อาจจะไม่ทันต่อการพัฒนาของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี น้อยกว่า ครูที่มีประสบการณ์ ในการสอน 11- 20 ปี สอดคล้องกับการศึกษาของ มีรพัต มะยูไซ๊ะ

4. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครู ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับการปฏิบัติในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี กับสูงกว่าปริญญาตรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความตั้งใจในการสร้างเสริมจริยธรรมให้กับนักเรียนเป็นอย่างดีมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับผลสรุปของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (255:119) ได้สรุปว่าจริยธรรมของบุคคลมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (1) ด้านความรู้ (Moral Reasoning) คือ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยความคิด (2) ด้านอารมณ์ความรู้สึก (Moral

Attitude and Belief) คือ ความพึงพอใจ ศรัทธา เลื่อมใส ความนิยมยินดีที่จะรับจริยธรรมมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตน (3) ด้านพฤติกรรม (Moral Conduct) คือ การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเชื่อว่าเกิดจากอิทธิพลของทั้งสององค์ประกอบข้างต้นสอดคล้องกับพระราชวรมุณี (2549: 70 - 71) ผู้ที่ทำหน้าที่สั่งสอนหรือผู้ให้การศึกษาโดยเฉพาะครูอาจารย์นั้นพึงประกอบด้วยกัลยาณมิตร 7 ประการ คือ (1) ปิโย น่ารัก คือสร้างความรู้สึกสบายใจ และสนิทสนมชวนใจให้แก่นักเรียนได้อยากเข้าไปปรึกษาได้ถาม (2) ครู น่าเคารพ คือ มีความประพฤติสมแก่ฐานะ ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจเป็น ที่พึ่งได้และปลอดภัย (3) ภาวนีโย นำเจริญใจด้วยทรงคุณ คือ ความรู้และภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้อบรมและปรับปรุงตนเองเสมอเป็นที่น่ายกย่องควรเอาอย่างทำให้ศิษย์เอ๋ยอ้างและรำลึกถึงด้วยความซาบซึ้งมันใจและภูมิใจ (4) วัตตา รู้จักพูด รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูดว่าอย่างไร คอยให้คำแนะนำ ว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษาที่ (5) วจนักขโม ทนต่อหยาบคาย หรือรู้จักฟัง และมีความสามารถในการรับฟังคำปรึกษา และคำซักถาม อดทนได้ไม่เบื่อง (6) คัมภีรญจะ กะถัง กัดตากล่าวชี้แจงแถลงเรื่องราวต่างๆ ที่ลึกซึ้งให้เข้าใจได้ (7) โน จัญฐาเน นิโยชเย ไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหลหรือชักจูงไปในทางเลื่อมเสีย และสอดคล้องกับทองอินทร์ เตชะแก้ว; และคนอื่นๆ (2552: 141-142) ได้ศึกษาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 กับผู้บริหารและครู จำนวน 521 คน พบว่า ครูและผู้บริหารใน

สถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกัน ประกอบกับ พระมหาวชิรวิชญ์ คามพินิจ; สมชาย เทพแสง (2555: 55-56) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความเป็นภาวะผู้นำทางจริยธรรมตามแนวพระพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา เขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อความเป็นภาวะผู้นำทางจริยธรรมตามแนวพระพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้ง อุษา สุขประเสริฐ (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เมื่อจำแนกวุฒิการศึกษา พบว่ามาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารอ้างอิง

- เกศินี บุญพินิจ. (2546). *จริยธรรมของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถม ศึกษาอำเภอ อยุธยาประเทศ จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทองอินทร์ เตชะแก้ว; และคนอื่น ๆ. (2552). *ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 กับผู้บริหารและครู*.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาครั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช สามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไขบทบาทการส่งเสริมจริยธรรมของเยาวชนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชในโอกาสต่อไป
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช ควรมอบรางวัลหรือการยกย่องชมเชยสถานศึกษา หรือครูผู้ปฏิบัติในการส่งเสริมจริยธรรม ดีเด่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ควรดำเนินการศึกษาครั้งต่อไปเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษารูปแบบการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรมนักเรียน

- พระมหาพรหมจริยคุณ คามพิณิจ, สมชาย เทพแสง. (2555). ศึกษาความเป็นภาวะผู้นำทางจริยธรรมตามแนว
พระพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา เขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิสนุ ฟองศรี. (2550). วิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พอเพอร์ดี.
- มีรพีต มะยูไซ้ (2551) แบบอย่างทางจริยธรรมของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด
นราธิวาสตามทัศนะของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษา
- อุษษา สุขประเสริฐ. (2555). เปรียบเทียบการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรใน
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สิงห์บุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.